

Mladinska Matica.

Tekoči teden je Mladinska Matica začela z razpošiljanjem letošnjih svojih publikacij ter bo v nekaj dneh z ekspedicije gotova.

Ker dostavitev knjig po pošti povzroča ogromne stroške, se je odbor odločil, da pošlje v večje kraje knjige kot tovarno blago po železnici, in sicer tudi za okoliške šole. Na ta način upa prihraniti marsikateri tisočak. Računa pa pri tem na uslužnost tovarišev, njih vneto za dobro stvar in pripravljenost, Matici storiti uslugo na ta način, da pošljejo sami nekoga v dotični kraj — s pooblastilom — po knjige. Vsaka šola, ki ne dobi knjig dostavljenih naravnost po pošti, se pismeno obvesti, kje so deponirane. To velja zlasti za vse šole, ki imajo v dotičnem večjem kraju svoje skupno pošto in se jim pošiljke sploh ne dostavljajo na dom, pa tudi za druge šole v bližini, ki imajo lastno pošto.

Navajamo tu še posebej za nekatere glavne centre, kje se knjige dobe: Ljubljana: pisarna Mladinske Maticе na poverjeništvu; Maribor: II. deške osnovna šola v Razlagovi ulici 16, pritličje, šolski sluga; Ptuj: upraviteljstvo deških osnovnih šol v Ptuj; Celje: Fran Roš, učitelj; Novo mesto: Viktor Pirnat, učitelj; Sv. Lenart: upravitelj osnovne šole; Slov. Bistrica: upravitelj deške osnovne šole; Kranj: upravitelj deške osnovne šole.

Opozorjamo pa šole, da počakajo na pismeno obvestilo, da ne bo nepotrebnih potov.

Apeliramo na članstvo, da nam stori za prejšnjo uslugo in se tukaj še posebej zahvaljujemo tovarišim, ki so radovolje prevzeli nalogo, da prevzamejo tovarno pošiljko in dostavitev na šole svojega okoliša. Ako bi katera šola ne dobila svoje pošiljke v redu, naj nam to takoj javi.

Osebnе zadeve.

—i Za učitelje(ice) so imenovani: Trošček Julij na Bizeljskem, Winkler Václav v Vel. Podlogu, Kobilca Rudolf na Bledu, Turk Josip v St. Rupertu, Černelc Božidar v Zagorju, Završnik Albin v Hrastniku, Costa Anton v Blanci, Skubic Vinko v Kapelah, Kokalj Franc v Sodražici, Babnik Ivan na Jančah, Ambrožič Ladislav v Žužemberku, Vertačnik Milan pri Sv. Trojici, Strehovec Franc v Starem trgu, Čebotnik Franc v Črniči vasi, Zitnik Maks v Reki nad Laškim, Mokorel Viktor v Kropi, Plevelj Viktor v Kočevski Reki, Lalberger Bogomir v Trbovljah, Ponikvar Stanislav v Toplicah pri Zagorju, Babnik Josip v Šmarju, Vertačnik Ivan v Sečah nad Škofjo Loko, Matkovič Dragotin za veroučitelja v Kočevju, Hrovat Stanko pri Sv. Urbanu pri Ptuj, Zorn Jožef v Račjem, Zupančič Rudolf pri Sv. Antonu v Slov. goricah, Prah Karel v Svetinjah, Uran Jožef v Novi cerkvi, Kump Boris v Jarenini, Sinigoi Boris v Gaberju, Kotnik Franc v Vučji vasi, Debenak Andrej pri Sv. Marjeti pri Ptuj, Merlak Antonija v Kapei, Perčič Roza pri Sv. Ruperta pri Celju, Podboj Veronika pri Sv. Belčenku na Kogu, Rutter Marija pri Sv. Rupertu v Slov. goricah, Nagele Terezija v Prevorjah, Bizjak Ilvana v Veliki Poljani, Urleb Neža v Kapli, Cverlin Agneza v Dobju, Kaiser Marija v Gomilici, Kos Cecilija v Nalapljah, Krulc Vekoslava v Dobju, Kukovič Ljudmila v Olimlju, Kunst Angela v Križevcih, Pavline Ana v Novi cerkvi, Pasch Erna v Gancinju, Pratikl Jožefa v Kupšincih, Zidanik-Sinkovec Anica v Partoču, Koželj Marija v Kramarovich.

Ferijalni Savez učiteljstva.

POČITNIŠKA KOLONIJA JUGOSLOVENSKEGA UČITELJSTVA.

Kdo izmed nas ni po težkem dnevnem delu v učilnici zahrepenel v modro, toplo sinjino našega morja; le kdo li ni poželj plapolajočih refleksov naše obale, našega južnega neba? One mogočne, a tako pokojne pesmi, ki se skozi mehko večerno tišino na perutih mesečne noči in ob usipavski skrži tov prevoja nalik bajki, med črno borovino „plažek“? V tem objemu si ti: počivaš, sanjaš, riš, si del vsemirja. Potem se vračaš poln novih sil, zagoreli prsa ti diha novo življenje, srce ti kuje močno voljo, vesel si življenja.

Komu neki je tak odmor bolj potreben kot učitelju! Mislim, da je že čas, da začnemo delati tudi v to smer. Pri vsem ne smemo pozabiti, da nismo stroji, da pri tem, ko ozivljamo razne stanovske naprave, katerim posvečamo fizično in denarne sile, ostanemo le ljudje in h koncu leta zelo utrujeni in sitni, počitka željni ljudje. Malokdo je tako srečen da bi si privoščil za počitnice oddih ob morju. Naš žep ne premore hotelskih cen. Večina nas je, ki preživimo počitnice na službenem mestu, doma pa — saj vemo kako je.

Tovariš Mrovlje je pred dvema leti organiziral počitniško kolonijo na Braču v zvezi z dijaško fer. kolonijo. Nekaterim je tako ugajalo, da so se vrnil še, za ostale je pa tako osnovana kolonija izgubila privlačnost. Preteklo leto so razna nesoglasja pritirala nezadovoljnost do viška. Večina navzočega jugoslovenskega učiteljstva se je tedaj izrekla zoper kolonijo, združeno z dijaki. Kaki so bili vzroki razdora? Že v zasnovi kot taki leže divergente. Dijak in učitelj sta dva svetova že takoj ob prvem dotiku. Na eni strani mladost, ki je polna impulza, mladost, ki prvi preko konvencionalnih ovir, skratka — življenje; na drugi strani vzgojitelj, ki pa ne more poseči vmes s palico, ne da bi okrnili svoj ugled. To je bil eden glavnih provzročiteljev razsula; kar je bilo nesoglasij v ostalem, so imela svoj izvor v prvih.

Izgubili smo pa pri tem toliko, da moramo začeti zidati iznova, in mislim da toliko, kolikor premore dijaštvo, ki živi takorekoč od navdušenja do stvari kot take, vsaj toliko bo premoglo učiteljstvo treimnega naroda. Res je, da za enkrat nimamo še pravičesar: n. postelj, ne posede, ne papirja in namk; članstva je prav pičlo število. Poverjeništvu je pa storilo vse korake, da bi se dobile vsaj postelje, doslej brez uspeha. Nabaviti si moramo pa tudi kuhinjsko posodo za lastno kuhinjo. V slučaju da bi se priglasilo vsaj 50—60 članov, ki bi za letovanje premogli 1200—1300 Din stroškov, se bo kljub temu mogla otvoriti ferijalna kolonija. Ker je pa skoro gotovo, da bo priglašencev toliko, je ustanovitve naše kolonije sigurna stvar. Omogočilo se bo tudi poročenim parom z decu letovati ob primerno znižanih stroških in gotovih pogojih.

Dognati je pa vendar treba, kakšna da naj bo struktura naše kolonije. Da je potrebna, je brez dvoma. Na nas samih je tedaj, da načnemo to vprašanje. Prosim vse, ki se zanimajo za to akcijo, da se oglašajo nekateri tudi v stanovskem glasilu z načrti in nasveti. Če se bomo zanašali, kakor je to navada, na druge, tedaj ne bo nič. Le ob zadostnem aktivnem interesu za stvar je gotovo, da bo započeto delo uspešno. Pismene nasvete in mnenja prosim na naslov

Adamič Arnošt, Zagorje ob Savi.

—f Potovanje v Bolgariji. Vsi priglašeni tovariši(ice) naj takoj vložijo prošnjo pravilnim putem (preko upraviteljstva) na velikega župana (presv. ref.) za dovoljenje potovanja v inozemstvo, ker prošnjo rešuje Min. fin. v Beogradu. Na podlagi tega dovoljenja dobi vsak pri politični oblasti potni list, ki ga pošlje na »Belg. poslanstvo« — Beograd (B. Velez, sekretar). Prošnji na vel. župana in bolg. posl. je treba brezpogojno pripomniti: pomembno potovanje — 3.—18. avg. — pod okriljem UFS in pod vodstvom podpisane, drugače bo prošnja vrnjena.

Čprav je rok (8. jun.) potekel, se še sprejme nekaj priglasov, ker se profesorji niso javili v takem številu in to čimprej!

Vsa nadaljna pojasnila slede! — Za UFS: Mrovlje St., Slovenjgradec.

Ure, zlatnine in srebrnine na obroke

brez zvišanja cen pri urarju in juvelirju

M. JLGGERJEV SIN, Maribor

Gospodka ulica 15.

FOTO-APARATE kupite najbolje pri **Fr. P. ZAJEC, optik** Ljubljana, Stari trg 9.

Stanovska organizacija UJU

Vabila:

— **MARIBORSKO SRESKO UČITELJSKO DRUŠTVO** zboruje v soboto 15. t. m. ob 10 uri v Narodnem domu po sledečem sporedu: Dopisi. Volitve delegatov za pokrajinsko in državno skupščino. Pravila Zveze slov. učiteljstva. Poslovnik Zveze slov. učiteljstva. Slučajnosti. Poravnajte članarino, ko prejmete razlike. — Odbor.

— **UČITELJSKO DRUŠTVO ZA SREZ MURSKA SOBOTA** zboruje dne 22. t. m., in sicer na državni osnovni šoli v Murski Soboti ob 9½ uri z dnevnim redom: 1. Situacijsko poročilo. 2. Blagajnikovo poročilo. 3. Predavanje g. prof. Kovačiča o Prekmurju. 4. Raznoretosti. Pri tej priliki opozarja tov. blagajnik, da poravna vsak član zapadlo članarino do zborovanja, v nasprotnem slučaju naredi primerne korake, da se iztirjajo dolgi.

— **OKRAJNO UČITELJSKO DRUŠTVO ZA SREZ KRANJ** bo zborovalo v ponedeljek dne 17. junija t. l. ob 9½ uri v meščanski šoli v Trčiču z naslednjim dnevnim redom: 1. Situacijsko poročilo. 2. Dunajska ekskurzija (tov. R. Horvat). 3. Naše gospodarske ustanove. 4. Volitev delegatov za pokrajinsko in državno skupščino UJU. 5. Slučajnosti. Udeležitev je obvezna za vse člane. — Do 1. junija t. l. znaša dolg članov za članarino 5000 Din. Dolžnost vsakega je, da poravna svoj dolg ob koncu poslovne dobe.

— **BELOKRANJSKO UČIT. DRUŠTVO** zboruje v soboto 15. junija 1929 v Črnomlju z običajnim dnevnim redom. Pričetek ob 11. uri. Ker je to zadnje zborovanje v tem šolskem letu in ker se bodo obravnavale važne stanovske zadeve, je udeležba obvezna! Poravnajte članarino pred 5. julijem, da bo imelo društvo glasovalno pravico na delegacijskem zborovanju.

Največjo in najlepšo izbiro

raznega manufakturnega blaga, damske in otroške konfekcije, moškega perila itd. dobite po najnižji ceni le pri **F. in I. Goričar, Ljubljana, Sv. Petra c. 29**

Pletene spomladanske kostume, lumberje, jumperje, telovnike, nogavice i. t. d. izdeluje najceneje tvrdka

FR. M. ROZMAN, Ljubljana, Židovska ulica 7.

Naročila v najkrajšem času. Vedno najnovejši vzorci.

Dr. G. PICCOLI — lekarnar v Ljubljani priporoča pri zaprtju in drugih težkočah svojo preizkušeno

želodčno tinkturo

Naročila točno po povzetju.

— **LJUBLJANSKO UČIT. DRUŠTVO** ima v sredo 19. t. m. ob 8. uri v telovadnici II. mestne deške osnovne šole redno mesečno zborovanje s proslavo 30letnice obstoja društva. — Odbor.

— **SLOVENJEBISTRISKO UČITELJSKO DRUŠTVO** zboruje v soboto, dne 22. junija ob 9. uri dopoldne v Studenicah pri Poljčanah. Poleg običajnega dnevnega reda je tudi volitev delegatov za skupščino in predavanje. Ker je to zadnje zborovanje, pridite tovariši brez izjeme vsi na to zborovanje, če je tudi sobota!

Poročila:

— **PTUJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO** je praznovalo dne 8. maja šestdesetletnico svojega obstoja.

Ta dan je prihitelo ormoško učiteljsko društvo v starodavni Ptuj, da bratsko proslavi skupno z domačim društvom ta jubilej. Odzvali so se vabilu društva gg. prosvetni inspektor dr. Kotnik, oblastni šolski nadzornik F. Bobič, zastopnik poverjenišva tov. Hren, sreski poglavar dr. F. Vončina, komendant mesta major Sarac, zastopnik cerkve prošt dr. Žagar, sreski šolski nadzornik tov. Gorup, ravnatelj realne gimnazije dr. Komljanec, ravnatelj meščanske šole tov. Kveder, bivši šolski nadzornik tov. Pretnar ter obilica tovarišev, ki so bili nekdanji člani društva. Dvorana je bila polna.

Vsi so bili iskreno pozdravljeni po tov. predsedniku.

O zgodovini društva je govoril tovariš Musek. Ustanovljeno je bilo 4. marca l. 1869. v Ptuj. Prvo slov. učiteljsko društvo je bilo osnovano 19. decembra 1866. l. za velikovsko dekanijo na Koreškem. Ptujsko je bilo tretje v vrsti ustanovljenih učiteljskih društev. Ustanovitelj sta bila nadučitelj Franc Vučnik pri Sv. Barbari v Halozah in učitelj Jakob Fork v Ptuj. Nato našteje tov. predavatelj vse predsednike društva do danes.

Med vojno društvo ni delovalo. Šele 9. januarja 1919 se je učiteljstvo zopet sestalo na skupno delovanje.

Pred vojno je bilo društvo član graškega Lehrerbunda. Ko so pa Nemci jeli postajati nestirni, se je za biveš spodnjestajerske pokrajine osnovala Zveza, kateri je pristopilo tudi ptujsko učiteljsko društvo; pozneje pa se je priključilo velikim družini učiteljskih društev Zavez jugoslov. učiteljstva, ki je po vojni spremenila svoj naslov v Udruženje jugoslovenskega učiteljstva.

Društvo je vstno vršilo svojo nalogo, ki si jo je zadalo ob svoji ustanovitvi, izobraževati svoje učiteljstvo ter pospeševati kmetijski pouk. To dokazujejo nebrojna predavanja. Z zadovoljstvom zre na 60 let dela ter vedrega čela in trdne volje koraka učiteljstva okraja v novo razdobje.

Po končanem referatu so se odzvali pozdravi predsednika in prisrčnih besedah vsi vabljeni funkcionarji, ki so bili ob navzočih burno aklamirani.

Tov. Hren je prešel iz odzdrava kar na slavlje društva. V jedrnatih besedah je kratko očrtal razvoj našega učiteljskega stanu, ki praznuje v t. j. dobi tudi 60letnico obstoja. Razvoj stanu je omogočil in pospešil avstrijski šolski zakon.

Obhajamo pa tudi jubilej desetletnice osvobodjenja slovenskega učitelja, ki se danes lahko krepko razvija v lastni svobodni državi, ki se lahko svobodno druži s tovariši Hrvti in Srbi, ter v šoli in izven nje dela za napredek in dobrobit naroda.

Streha ena družni danes skoro vse jugoslovensko učiteljstvo.

Tov. predavatelj se spominja tudi deklaracijske dobe, izraza zadovoljstvo, ker so minile politične nadvlade, ter bodri tovariše k složenemu delu z duhovništvom, ki ima skupno z učiteljstvom nalog prosvetiti narod.

Slovensko učiteljstvo je idealno. Stremi za samozobrazbo, pazno sledi reformam pouka in vzgoje v drugih državah ter se marljivo udeležuje poučnih ekskurzij v inozemstvu, zlasti v Nemčiji in Nemški Avstriji, kjer učiteljstvo ustvarja edince, ki bodo izobličili novega človeka.

Pozdrave so poslali gg. dr. T. Romih, upravitelj pošte in telegrafa v Mariboru, Fran Irgolič, profesor v poklju, Fran Suher in profesor v pok. Družovič Hinko.

Pri slučajnostih se je zbrano učiteljstvo priključilo želji ptujkega prebivalstva, da naj ostane ptujka realna gimnazija neokrnjena.

Tov. predsednik se je zahvalil obema referentoma, zbranim navzočim ter ptujski občini, četudi ni odposlala zastopnika na zborovanje, za prispevek 1000 Din za koncert pevskega zbora UJU.

Zbrani so odšli k banketu v Narodni dom. Zvečer je bila dvorana ob priliki koncerta zopet polna vabljenih, ptujkega občinstva in učiteljstva.

Odposlana je bila vdanostna brzojavka kralju in ministru prosvete.

— **UČIT. DRUŠTVO ZA MEŽIŠKO DOLINO** je zborovalo dne 11. maja 1929.

1. Situacijsko poročilo. (Poročal predsednik tov. Feinig).

Predsednik je pozdravil vse navzoče ter otvoril društveno zborovanje. Odobril se je zapisnik predzadnjega zborovanja.

Število učiteljstva v okraju 55. Društvo šteje 55 članov. Zborovanja se je udeležilo 41 članov.

Tovariš predsednik omenja da je bilo zborovanje dne 16. marca t. l. vsled pogreba tov. Mencina nesklepčno in se je na njem vsled polnoštevilnosti tovarišev razpravljalo o delu med žensko mladino.

Položaj našega stanu se od zadnjega zborovanja bistveno ni spremenil. Izplačilo razlik in uredba 10letne službene dobe za

Kadar oče preveč dela

poslušajte ga dnevno z 1—2 skodelicama Ovomaltina. Ovomaltin vsebuje kot okrepčujoči proizvod lastnosti, katere nam v raznih težkih življenjskih prilikah mnogo koristijo.

OVOMALTINE

tvori izvor naše telesne energije in povečuje odpornost našega telesa. Hrani in krepi mišičje in živce marljivega delavca in zabraja telesnim silam, da se v preveliki meri ne izrabijo. Koristen je predvsem onim, ki so nerazpoloženi za delo in nervozni ter s tem, da krepki telo, obuja telesno moč, veselje do življenja ter samozaupanje.

Ovomaltine bi moral uživati vsak, ki opravlja težko telesno delo (in od katerega se zahteva velika telesna odpornost). Mnogi svetovnoznani športniki in učenjaki uživajo redno Ovomaltine.

Dobiva se povsod. Cena zavoju 18:50 Din.

Zahtevajte povsod brezplačen vzorec, sklicujoč se na ta list od

Dr. A. WANDER d. d. ZAGREB.

pridobitev pokojnine pa nas navdaja z optimizmom, da bo nova vlada olajšala z revizijo čin, zakona in z novim šolskim zakonom naš mizerni položaj.

[Poizkus radovoljskega društva »Edinstvo« obsojamo in odobravamo ukrepe poverjenišva UJU v Ljubljani.]

Samoizobraževalno delo po krožkih je začelo v letargijo in bo treba naše delo zopet poživiti.

Obljubljenе uradne učiteljske konferenec tudi letos ne bo, zato so se stavila na dnevni red vprašanja, ki jih je treba razčistiti in zavzeti tako glede čitank oziroma šolskega lista, kakor glede drugih učil in samoučil stališč, ki naj bi odgovarjalo reformnemu šolstvu.

Temu poročilu je sledila ostra stvarna debata o projektu šolskega zakona, v katero so posegali tovariši Gačnik, Kuhar, Kopriva, Doberšek. Podčrtavalo se je, da je treba naši organizaciji več pažnje, ker bomo do živeli drugače zopet razočaranje. Sprejete so bile tozadevne resolucije.

Tovariš Šimon se je v svojem obširnem referatu zavzemal in utemeljeval upeljavo šolskega lista namesto sedanjih čitank.

Kot protigovornik je nastopil tov. Gačnik, ki pa v bistvu ni ugovarjal šolskemu listu. Debatu je bila zelo živahna in se je končeno zavzelo sledeče skupno kompromisno stališče: Čitanke naj v izboljšani izdaji ostanejo, šolski list pa naj služi kot pomožno aktualno čtivo pri pouku.

Nato je tov. Doberšek podal poročilo o seji pedagoške centrale v Mariboru ter njenem internem sestanku in referatu o »Reformi učil in samoučil ter ostalih pripomočkov«. Obširneje je poročal tudi o svojih izkušnjah v elementarnem razredu v smislu moderne šole. Omenjal je predvsem nepraktičnost šolskih tablic ter priporočal takojšnjo upeljavo brezčrtnih zvezkov in uporabo peresnikov in svinčnikov v elementarnem razredu. Priporočal je z ozirom na svoje izkušnje da se prične pisati v I. razredu z velikimi fiskalnimi črkami, čemur služijo Fromove stavnice kot izborna učila.

Pomisleke, ki so se iznesli napram izvajanju tov. Doberškega, bo morda ovrgla praktična preizkušnja njegovih metod s pričetkom prihodnjega šolskega leta na drugih šolah. Ze sedaj pa se lahko poudarja, da se izkušnje posameznikov na tem polju ne bodo mogle udeležiti tako na vseh šolah.

Nato so se sprejele resolucije.

V. Slučajnosti. Sklenilo se je, da se vrši prihodnje zborovanje v mesecu juniju v Dravogradu ter se pričakuje polnoštevilna udeležba iz naše spodnje doline.

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—

Trajne kodre z najnovejšim aparatom izvršuje z neprekosljivim uspehom in po zmernih cenah friz. salon A Mračič, Maribor, Cankarjeva 1. — Spoštovane dame z dežele prosim, da mi z dopisnico naznanijo cenjeni obisk, sicer ne morem jamčiti, da pridejo na vrsto.